

Heinäveden mökkiläiskyselyn tulokset 2026

Koonti paperilomakkeella toteutetusta kyselystä

Vastauksia yhteensä 195. Kyselyä täytettiin kesäasukasillassa, ja lomake oli kesän ajan saatavilla Satamakahvila-ravintola Kermacottassa.

Tiivistelmä

Ravintola- ja kahvilapalvelut olivat käytetyin palveluryhmä: niitä ilmoitti käyttävänsä 86,2 % vastaajista. Päivittäistavara- ja ruokaostoksia teki Heinävedellä 77,9 % ja tapahtumissa kävi 55,9 % vastaajista.

Kunnan viestinnässä Facebook ja Instagram olivat toivotuin kanava (52,3 %). Kotisivujen uutisartikkelit (35,4 %) sekä sähköposti tai uutiskirje (30,8 %) täydentävät kokonaisuutta. Avoimissa vastauksissa toivottiin myös paikallislehteä, paperiesitteitä ja ilmoitustauluja.

Yli kaksi kolmasosaa yhden vaihtoehdon valinneista vietti mökillä vähintään 2–4 viikkoa vuodessa. Palvelujen ajoitukseen oltiin pääosin tyytyväisiä, mutta ravintoloiden saatavuudessa oli vertailun suurin kielteisten vastausten osuus.

Kesän 2027 tapahtumatoiveista suosituin oli toritapahtuma (46,2 %). Avoimessa palautteessa korostuivat pidemmät ja laajemman kauden aukioloajat, tapahtumat, jätehuolto ja kierrätys sekä liikkumiseen, veneilyyn ja paikallisiin palveluihin liittyvät kehittämistarpeet.

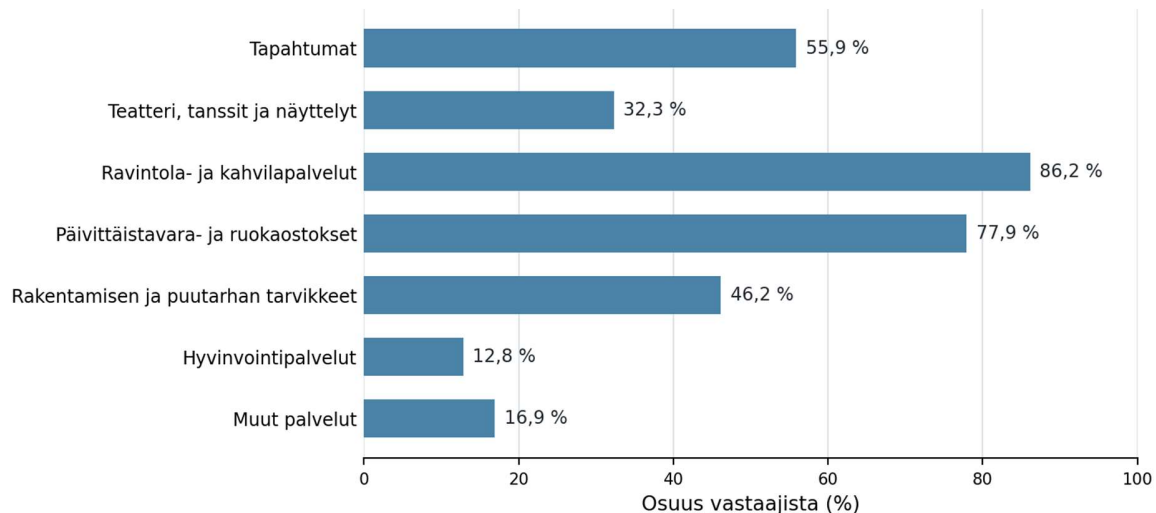
Aineisto ja tulkinta

Kysely oli itsevalikoituva paperikysely. Tulokset kuvaavat vastanneiden näkemyksiä, eivät tilastollisesti kaikkia Heinäveden vapaa-ajan asukkaita. Kermacotan jakelupaikka voi painottaa sataman sekä ravintola- ja kahvilapalvelujen käyttäjien kokemuksia. Monivalintakysymyksissä vastaaja sai valita useita vaihtoehtoja, joten prosenttiosuudet eivät summaudu sataan. Henkilötietoja sisältävää yhteystietosaraketta ei ole analysoitu eikä tuotu raporttiin.

Aineistolähde: paperilomakkeista koottu Excel-aineisto.

1 Käytetyt palvelut

Vastaajat käyttivät monipuolisesti paikallisia palveluja. Erityisesti ravintola- ja kahvilapalvelut sekä päivittäistavara- ja ruokaostokset olivat keskeisiä mökillä oleskelun aikana.

Kuvio 1. Mökillä oloaikana käytetyt palvelut (n = 195, useita valintoja mahdollinen).

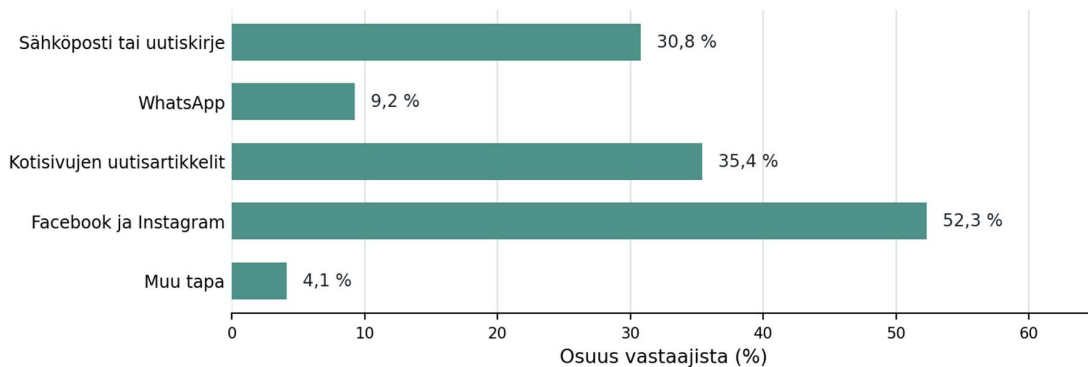
Palvelu	n	Osuus
Tapahtumat	109	55,9 %
Teatteri, tanssit ja näyttelyt	63	32,3 %
Ravintola- ja kahvilapalvelut	168	86,2 %
Päivittäistavara- ja ruokaostokset	152	77,9 %
Rakentamisen ja puutarhan tarvikkeet	90	46,2 %
Hyvinvointipalvelut	25	12,8 %
Muut palvelut	33	16,9 %

Muut käytetyt palvelut

Avoimeen kohtaan kirjattiin 34 vastausta. Niissä mainittiin muun muassa huoltoasema ja polttoaine, auto- ja venehuolto, rakentamisen paikalliset ammattilaiset, jäte- ja kierrätyspalvelut, terveyspalvelut ja apteekki, liikuntapaikat, retkeily, satamapalvelut sekä Valamon ja Lintulan luostareihin liittyvät vierailut.

2 Viestintä ja mökillä vietetty aika

Toivotut viestintäkanavat

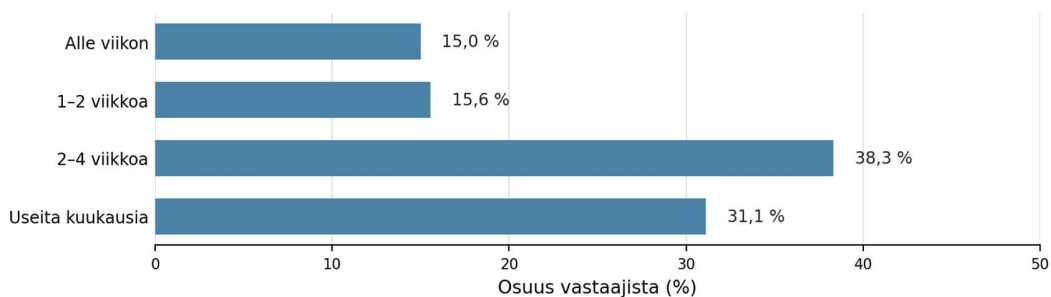

Kuvio 2. Toivotut kunnan viestintäkanavat (n = 195, useita valintoja mahdollinen).

Viestintäkanava	n	Osuus
Sähköposti tai uutiskirje	60	30,8 %
WhatsApp	18	9,2 %
Kotisivujen uutisartikkelit	69	35,4 %
Facebook ja Instagram	102	52,3 %
Muu tapa	8	4,1 %

Muita viestintätapoja kuvasi 8 vastaajaa. Maininnat koskivat paikallislehteä ja Heinävesi-lehteä, Nokkonen-lehteä, paperiesitteitä sekä ilmoitus- ja infotauluja. Tulos puoltaa monikanavaista viestintää: sosiaalisen median rinnalla tarvitaan verkkosivuja, suoraa viestintää ja painettuja kanavia.

Mökillä vietetty aika

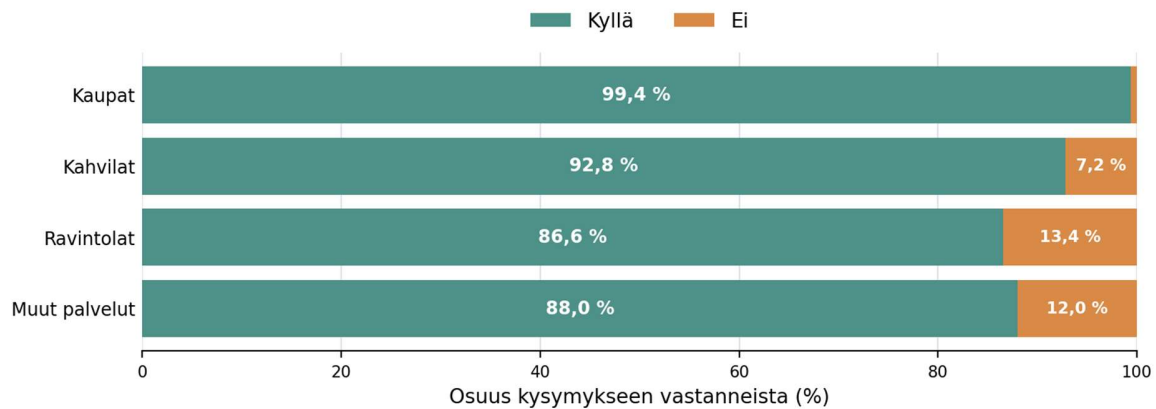

Kuvio 3. Mökillä vuodessa vietetty aika, yhden vaihtoehdon valinneet (n = 180).

Yhden vaihtoehdon valitsi 180 vastaajaa. Heistä 125 eli 69,4 % vietti mökillä vähintään 2–4 viikkoa tai useita kuukausia vuodessa. Kysymykseen jätti vastaamatta 12 vastaajaa ja 3 merkitsi kaksi vaihtoehtoa; nämä eivät sisälly kuvion jakaumaan.

3 Palvelujen saatavuus

Palvelujen ajallista saatavuutta arvioitiin kyllä–ei-valinnalla. Arviot olivat kauttaaltaan myönteisiä, mutta vastausmäärät vaihtelivat palveluryhmittäin.

Kuvio 4. Palvelujen saatavuus sopivaan aikaan, osuus kysymykseen vastanneista.

Palvelu	Vastanneet	Kyllä n	Ei n	Kyllä	Ei
Kaupat	162	161	1	99,4 %	0,6 %
Kahvilat	167	155	12	92,8 %	7,2 %
Ravintolat	149	129	20	86,6 %	13,4 %
Muut palvelut	100	88	12	88,0 %	12,0 %

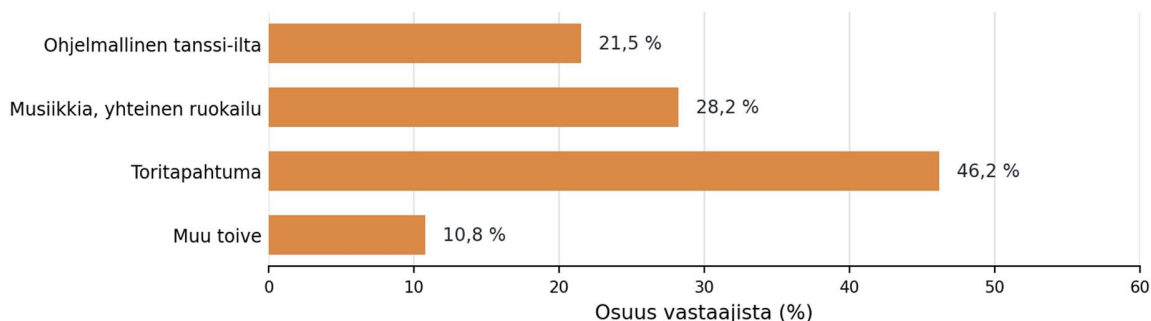
Tulkinta

Kauppojen saatavuus sai lähes yksinomaan myönteisiä arvioita. Kahviloiden ja muiden palvelujen kohdalla noin yhdeksän kymmenestä kysymykseen vastanneesta arvioi saatavuuden sopivaksi. Ravintoloissa kielteisten vastausten osuus oli suurin, 13,4 %. Avoimissa vastauksissa tämä näkyi toiveina pidemmistä ilta-aukioloajoista sekä palvelukauden jatkamisesta keväällä ja syksyllä.

Saatavuuskysymyksen prosentit on laskettu palveluryhmäkohtaisesti kyllä- tai ei-vastauksen antaneista. Tyhjät vastaukset eivät sisälly prosentteihin.

4 Kesän 2027 tapahtumatoiveet

Toritapahtuma oli valmiista vaihtoehdoista selvästi suosituin. Myös musiikin ja yhteisen ruokailun yhdistelmä sekä ohjelmallinen tanssi-ilta saivat kannatusta.

Kuvio 5. Kesän 2027 tapahtumatoiveet (n = 195, useita valintoja mahdollinen).

Tapahtumatoive	n	Osuus
Ohjelmallinen tanssi-ilta	42	21,5 %
Musiikkia, yhteinen ruokailu	55	28,2 %
Toritapahtuma	90	46,2 %
Muu toive	21	10,8 %

Muut tapahtumaideat

Avoimia tapahtumaideoita annettiin 23. Niissä toistuivat musiikki ja konsertit, Haywaterin jatko, markkinat ja kirpputorit, paikallisten yrittäjien esittäytyminen, lapsille ja perheille suunnattu ohjelma, hyvinvointi- ja liikuntatapahtumat sekä paikalliskulttuuriin, kyläpäiviin, ruokaperinteeseen, veneilyyn ja kanavaympäristöön liittyvät tapahtumat.

Tapahtumien jatkosuunnittelussa toritapahtumaa voi käyttää runkona, jonka yhteyteen yhdistetään paikallinen ruoka, musiikki, yrittäjät ja koko perheen ohjelma.

5 Avoimet kehitysehdotukset ja vapaa palaute

Kehitysehdotuksia annettiin 43 ja vapaata palautetta 64. Vastaukset ryhmiteltiin sisällön perusteella teemoiksi. Yksi vastaus saattoi liittyä useaan teemaan.

Keskeiset kehittämisteemat

Teema	Vastausten sisältö
Aukioloajat ja kauden pituus	Aikaisemmat aamun avaukset, pidemmät ilta-aukiolot sekä kahvila- ja ravintolapalvelujen saatavuus myös touko- ja syyskuussa.
Tapahtumat ja paikallinen sisältö	Lisää tapahtumia, pihapelejä, esiintyjä, kursseja, rantakalailtoja sekä alueen erityispiirteiden ja paikallisten yrittäjien näkyvyyttä.
Jätehuolto ja kierrätys	Jäteaseman useammat aukiolot sekä muovin, pahvin ja muiden jätteiden keräyspisteet etenkin sataman ja kirkonkylän alueelle.
Liikkuminen ja saavutettavuus	Julkinen liikenne, palvelu- tai kauppa-auto, teiden kunnossapito, sähköautojen lataus sekä pyörien vuokraus ja toimitus.
Satama, veneily ja matkailupalvelut	Veneiden tankkaus ja vuokraus, venekierrokset, sataman teknisten palvelujen toimivuus sekä selkeämmät vierasvenejärjestelyt.
Majoitus, terveys ja arjen palvelut	Majoituskapasiteetti, terveystäilytys, pesula, paikallinen kala ja monipuolisemmat ruoka- ja vähittäispalvelut.

Ruusuja ja myönteisiä havaintoja

Satama ja Kermacotta saivat runsaasti kiitosta viihtyisyydestä, siisteydestä, tunnelmasta ja palveluista. Haywater, musiikkipäivät ja muu tapahtumatoiminta koettiin tärkeiksi. Heinäveden kauneutta, rauhallisuutta ja lämminhenkistä vastaanottoa arvostettiin. Myönteisiä mainintoja saivat myös sähköautojen lataus, kirjasto, liikunta- ja ulkoilupaikat sekä vesipiste ja muut matkailijoiden palvelut.

Kriittiset huomiot

Kehitettävää nähtiin erityisesti teiden kunnossa, jäte- ja kierrätyspalveluissa, palvelujen aukioloajoissa ja sataman teknisissä ratkaisuissa. Viestinnässä toivottiin paikallislehtien ja painettujen kanavien säilyttämistä digikanavien rinnalla. Yksittäiset huomiot koskivat myös julkista liikennettä, opasteita, vierasvenelaitureita, tupakointipaikan sijoittelua ja mainoskuvien toteutustapaa.

6 Risut ja ruusut sisällönanalyysi

Vapaa sana -kohtaan saatiin 64 vastausta eli 32,8 % kaikista kyselyvastauksista. Analyysiyksikkönä oli yksi kokonainen avoin vastaus. Ensin palautteet luokiteltiin niiden yleisen luonteen mukaan, minkä jälkeen sisällöltään läheiset ilmaukset ryhmiteltiin teemoiksi. Teeman esiintyminen laskettiin samasta vastauksesta vain kerran.

Palautteen yleinen luonne

Luokka	n	Osuus	Tulkinta
Ruusu	30	46,9 %	Pääosin myönteinen palaute tai kiitos.
Ruusu ja risu	15	23,4 %	Samassa vastauksessa sekä myönteistä palautetta että kritiikkiä tai kehittämistarve.
Risu	10	15,6 %	Pääosin kriittinen huomio tai koettu puute.
Kehitystoive	9	14,1 %	Neutraalisti muotoiltu ehdotus, säilyttämistoive tai palveluidea.

Myönteiseksi tai sekä myönteistä että kriittistä sisältäväksi luokiteltiin yhteensä 45 vastausta eli 70,3 %. Tämä kertoo palautteen vahvasti myönteisestä perussävystä, vaikka samalla esitettiin runsaasti konkreettisia kehittämistarpeita.

Sisältöteemojen klusterointi

Kymmenen teemaluokan alle kertyi yhteensä 109 teemamerkintää, keskimäärin 1,7 teemaa vastausta kohti. Tapahtumat ja kulttuuri olivat yleisin sisältöteema (19 vastausta). Seuraavina tulivat satama, Kermanranta ja veneily (17), yritykset, ravintolat ja kaupalliset palvelut (16) sekä paikan vetovoima, tunnelma ja vastaanotto (13). Teemojen osuudet eivät summaudu sataan, koska yksi vastaus voitiin sijoittaa useaan teemaan.

Teema	Mainintoja	Osuus	Teeman sisältö
Tapahtumat ja kulttuuri	19	29,7 %	Tapahtumien kiitokset ja jatkotoiveet, Haywater, musiikkipäivät, torit, kilpailut sekä kulttuurikohteiden palvelut.
Satama, Kermanranta ja veneily	17	26,6 %	Sataman viihtyisyys ja palvelut, risteilyt, vierasvenejärjestelyt, pilssi- ja septipalvelut sekä veneellä saapuminen.
Yritykset, ravintolat ja kaupalliset palvelut	16	25,0 %	Kermacotta, kahvilat ja ravintolat, paikalliset yritykset, palvelujen jatkuvuus sekä yksittäiset tuote- ja palvelutoiveet.
Paikan vetovoima, tunnelma ja vastaanotto	13	20,3 %	Heinäveden viihtyisyys, kauneus, rauhallisuus, kesäkaupunki-imago, tunnelma ja tervetulleeksi kokeminen.
Liikkuminen, tiet ja lataus	10	15,6 %	Tieverkko ja liikenneturvallisuus, joukkoliikenne, sähköautojen lataus sekä pyöräilyn ja muun liikkumisen palvelut.
Palvelujen saatavuus ja aukiolo	8	12,5 %	Posti-, terveys-, ravintola-, museo- ja jättepalvelujen saavutettavuus, toimivuus ja aukioloajat.
Viestintä ja markkinointi	8	12,5 %	Verkkosivut ja sosiaalinen media, paikallislehti, opasteet, matkailumarkkinointi.
Julkiset palvelut, päätöksenteko ja kaavoitus	8	12,5 %	Kirjasto ja terveystalvelut, kunnan päätöksenteko, kaavoitus, seurakuntaratkaisu sekä lapsiperheiden tukeminen.

Teema	Mainintoja	Osuus	Teeman sisältö
Ympäristö, jätehuolto ja kierrätys	5	7,8 %	Alueiden siisteys, kierrätys, jäteaseman saatavuus, jättibalsami sekä sataman jäte- ja tyhjennyspalvelut.
Liikunta ja ulkoilu	5	7,8 %	Urheilukenttä, kuntosali, koirapuisto, Pääskyvuori, hiihtoladut, talvipyöräily ja liikunnalliset tapahtumat.

7 Johtopäätökset ja suositukset

1. Pidennä palvelukautta harkitusti

Kokeile kysyntään perustuvia viikonloppu- ja ilta-aukioloja sekä kevään ja alkusyksyn pilotteja erityisesti satamassa, kahviloissa ja ravintoloissa.

2. Rakenna monikanavainen viestintämalli

Yhdistä Facebook ja Instagram, kunnan verkkosivut sekä sähköposti tai uutiskirje. Täydennä kokonaisuutta paikallislehdillä, paperiesitteillä ja keskeisten asiointipaikkojen ilmoitustauluilla.

3. Kehitä toritapahtumasta yhteinen kesätapahtuma

Yhdistä torimyynti, paikalliset yrittäjät, ruoka, musiikki ja perheohjelma. Näin suosituin tapahtumatoive kokoa yhteen myös avoimissa vastauksissa esitettyjä ideoita.

4. Ratkaise jäte- ja kierrätyspalvelujen kesäpulmat

Arvioi jäteaseman kesäaukioloja ja helposti saavutettavia keräyspisteitä. Viesti mökkiläisille selkeästi pisteiden sijainnit, lajitteluohjeet ja aukioloajat.

5. Vahvista sataman ja liikkumisen palveluketjua

Tarkista sataman opasteet ja tekniset palvelut sekä selvitä veneily-, pyöräily-, lataus- ja yhteiskuljetuspalvelujen kumppanuuksia paikallisten yrittäjien kanssa.

6. Tee jatkokyselystä vertailukelpoinen

Toista ydinmittarit vuosittain ja lisää taustakysymyksiä esimerkiksi mökin sijainnista, vastaajan vakituudesta asuinalueesta ja oleskelukaudesta. Tarjoa paperilomakkeen rinnalla verkkolomake ja useita jakelupisteitä.

Raportoinnin rajaukset

Tuloksia tulee hyödyntää suuntaa antavana asiakaspalautteena. Otos ei ole satunnainen, kyselyn tavoittavuudesta ei ole tietoa, eikä kaikissa kysymyksissä vastattu samalla tavalla. Avoimien vastausten teemoittelu tiivistää aineistoa, mutta ei muuta yksittäisiä kommentteja yleisesti edustaviksi näkemyksiksi.

Raportti laadittu Excel-koonnin ja alkuperäisen paperilomakkeen perusteella.

Liite 1 Risut ja ruusut vastaukset kokonaisuudessaan

Alla ovat kaikki Vapaa sana -kohdan 64 vastausta. Vastaukset on numeroitu raportointia varten ja esitetty sisällöltään alkuperäisinä. Ylimääräiset välilyönnit on poistettu. Luonne-sarake kuvaa koko vastauksen yleistä sävyä; yksittäinen vastaus voi sisältää useita aiheita.

Nro	Luonne	Palaute
1	Ruusu ja risu	Ruusuja Kermacotalle iso kimppu.Postin kulku epävarmaa ja viikonloppuna lehtien jakelu ei toimi.
2	Ruusu	Kiitos, paras paikka mökkiläisellekin.
3	Ruusu	Satama kiva paikka.
4	Ruusu ja risu	Satama erittäin hyvä lisä.Esim.kirppistapahtuma lisäksi ym.
5	Kehitystoive	Lisää tapahtumia ja kisoja esi. Keppihevoskilpailut ja keppihevosrata
6	Ruusu ja risu	Tapahtumia, erilaisia kaikenikäisille.Pihakirpputori ollut ihan best.Livemusiikkia ja ruokatapahtumia.
7	Ruusu ja risu	Mainostakaa ihmeessä laivareissuja, joilla pääsee takaisin lähtöpisteeseen jossa auto on!Viikonlopun paperilehdet vanhemmalle väelle!!Palvelubussit autottomille??Kermacotta kesän kohokohta(sydän)
8	Ruusu	Kiva kun kirkko/museo jne. ovat auki klo 18, ehtii hyvin käymään.Kiitos.
9	Risu	Tehkää järkeviä ja kuntalaisten etujen mukaisia päätöksiä.
10	Ruusu	Täällä on hyvä kirjasto!
11	Ruusu	Kermacotta on mahtava paikka!(sydän)
12	Ruusu	On hienoa, että palveluja saatavilla.Toivottavasti näin myös jatkossa ja tuen mielelläni paikallisia toimijoita.
13	Ruusu	Satamavaunuilijoille todella kiva paikka.
14	Ruusu	Ihanaa nähdä eloa täällä tapahtumien ja kahviloiden muodossa.
15	Ruusu	Hyvin on kaikki mennyt
16	Ruusu	Hyvät ja kattavat latauspisteet sähköautolle
17	Ruusu	Kiitos, että sähköautojen latauspisteitä on lisätty!!
18	Kehitystoive	Heinävesi-risteily pidetään toiminnassa!
19	Ruusu	Heinävesi on ihana(sydän)

Liite 1 jatkuu

Nro	Luonne	Palaute
20	Risu	Sekavaa tulla laituriin.Vierasvene laiturit eivät ole vierasveneilijöille
21	Ruusu ja risu	Heinävesi-kyllä Liperistä tullessa puiden peitossa.Asematie surkeassa kunnossa, muutoin eloisa ja yritteliäs mukava kesäkaupunki.
22	Ruusu	lhailen, miten hienosti kunta hyödyntää kesä-/mökkikunnan "imagoa".Iso (sydän)Heinävedelle (sydän)
23	Risu	Pilssipumppu ei toimi satamassa!
24	Ruusu ja risu	Kiitos siististä alueesta ja tiloista matkaajille, +fillarit . Edullinen!!! Kiitos(sydän). Muovin ja biojätteen kierrätys matkailijoilta.
25	Kehitystoive	Linja-auto Joensuu-Jyväskylä välille, kauppa-auto, R-kioski
26	Ruusu	lhania kahviloita+ravintoloita.
27	Ruusu ja risu	Asematien kunto on heikko.Koirapuisto on hieno juttu!Ja, kunnostettu urheilupuisto, kuntoportaat ja kuntosali(sydän).
28	Ruusu ja risu	Omakunta, ruusuja.Seurakunta yhdistetty Liperiin, risuja.
29	Kehitystoive	Venereissulla poikkain kanssa.Ämpäri ois hieno voittaa!
30	Ruusu	Heinäveden vierasvenesatama on miellyttävä
31	Ruusu	Mukavaa täällä on!Pitäkää tämä.
32	Risu	Kotiseutumuseon aukioloajat?Kiinni jo heinäkuun 31 pvä.
33	Risu	Jättibalsamit kitkemättä.Läntisen alueen kaavassa huolehdittava rakennusoikeuksien korotuksesta.
34	Risu	Läntisen alueen rakennuskaavassa huolehdittava rakennusoikeuden mukaisesta kasvattamisesta.
35	Ruusu ja risu	Vesipiste satamassa erittäin hyvä, samoin s-marketissa.Nopeusvalvonta, hurjia ylinopeuksia esim. Asemantiellä(kirkonkylään ja asemalle päin).Kermacotta sydän.
36	Ruusu ja risu	plussaa Haywater miinusta jättibalsamit kylillä
37	Ruusu	Ranta on hieno ja toimiva -kiitos!
38	Ruusu	Kiitos Haywater festareista
39	Ruusu	Aivan mahtava paikka kermanranta.

Liite 1 jatkuu

Nro	Luonne	Palaute
40	Ruusu	Satamaa kehitetty mahtavalla tavalla.Ennen tultiin hakemaan vain jäitä, nyt tullaan viihtymään.Mäkiautokisalle iso peukku!
41	Kehitystoive	Teholatausasemia lisää
42	Ruusu	Heinäveden musiikkipäivät hyvä tapahtuma!Vierasvenesatama viihtyisä ja kahvio kiva!
43	Ruusu	Pitäkää kiinni tapahtumista!
44	Ruusu	Kiitos aktiivisuudesta tapahtumien suhteen.
45	Kehitystoive	Rantakalaillat
46	Risu	Pääseekö lääkärin vastaanotolle?
47	Ruusu	Hyvä, että netissä on selvät kotisivut Heinävedelle!On hyvin pysytty siis ajassa mukana, niitä kun ylläpitää ja kehittää niin on hyvä!
48	Ruusu	Heinävesi on kaunis ja rauhallinen paikka, josta sukumme on kotoisin.
49	Risu	Kahvila-ja ravintola palveluita oltava saatavilla viikonloppuisin myös touko ja elokuussa.
50	Ruusu	Poste restante-palvelu on tärkeää.Toimii hyvin.
51	Kehitystoive	Illtatori torstaisin, voisiko olla viikonloppuna?Majoituspalveluja matkailijoille.Talvipyöräily reittejä.
52	Ruusu ja risu	Tulimme Haywateriin ja oli ihana huomata, että paikalliset yritykset oli panostaneet palveluihin.Kehitelkää vielä uusia juttuja lisää ja ottakaa kaikki somet haltuun, myös tiktok.
53	Ruusu ja risu	Ihana tunnelma, sataman palvelut hyvät.Toivotaan sen pysyvän.Septipilssi tyhjennys kuntoon
54	Ruusu ja risu	On hienoa kun kantrifestivaali saatu kuntaan musiikkipäivien lisäksi.Lähialueen tiestö pitää saada parempaan kuntoon , kunnon uusi asfaltti!

Liite 1 jatkuu

Nro	Luonne	Palaute
55	Ruusu	Kiitos tapahtumista ja kahviloista (sydän) paras kesäpaikka!
56	Ruusu	Heinävesi on ihana paikka.Saavumme tänne aina veneellä, palvelu pelaa aina hyvin.
57	Ruusu ja risu	Toivoisin, että kylän ajankohtaisista tapahtumista ja niiden aikatauluista tiedotettaisiin myös paikallislehdessä koska some/netti ei tavoita iäkkäämpiä kävijöitä ja algoritmit voivat estää tapahtumien mainosten näkyvyyden myös meiltä somessa oleviltakin.Haywater-countryfestarit aivan mahtava juttu.
58	Ruusu ja risu	Heippa!Kiitos paljon hauskastä viikonlopusta.Olimme countryfestareilla kaverin kanssa, joka on täältä kotoisin.Tunnelma on ollut täys 10!On ollut hyvin tervetullut olo täällä!!hanaa kun näin moni keskustan yritys on tuonut oman panoksensa tapahtumaan.Myös itse tapahtuma oli tosi onnistunut!Paikka oli just hyvä. palvelut toimivat jouhevasti ja Haylight oli kylmää ja suunmyötäistä.Tupakkapaikka oli sijoitettu todella huonosti sekä tupakoivien, että savuttomien kannalta.Muuta ikävää/kehittävää en keksi.
59	Ruusu	Kiva stadioni, kuntosali, Kermacotta tosi kiva.
60	Risu	Tekoälyn käytöstä mainoskuvien generoinnissa ja muussakin voisi luopua!Se on epäeettistä , kuluttaa luonnonvaroja ja vie töitä oikeilta taiteilijoilta.Lisäksi sen jälki on aliarvoista(syyskauden avajaisten kuva täynnä virheitä ja outouksia.
61	Kehitystoive	Jätteiden kierrätysasema olisi kesäaikaan auki kerran viikossa , niin osuisi lomapäiville.
62	Kehitystoive	Kannustakaa kuntalaisia perheen perustamiseen muiden suomen kuntien tavoin taloudellisella tuella.
63	Ruusu	Kiitos Haywaterista!Sekä hyvästä urheilukentästä ja talvella Pääskylvuoresta ja hiihtoladuista.
64	Risu	Vaikea löytää mansikkaa!(Paitsi kallista).